

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/19-02/33
URBROJ: 613-16-19-7

Osijek, 21. studenoga 2019.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE ZA 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje i izvršenje proračuna	4
	Financijski izvještaji	5
	Javna nabava	14
III.	REVIZIJA ZA 2018.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2018.	18

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Osječko-baranjske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Županije za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15) utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Županija je razvrstana u drugu skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave, koja se prema vrijednosti indeksa nalazi u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave. Županija obuhvaća sedam gradova i 35 općina s ukupno 305 032 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak i 123/17), županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju te provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikoga grada i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije ustrojeno je tajništvo Županije, jedanaest upravnih odjela, služba za javnu nabavu, služba za zajedničke poslove i služba unutarnje revizije (u kojoj su koncem 2018. tri unutarnja revizora). Koncem 2017. Županija je imala 195 zaposlenika. Koncem 2018. ima 236 zaposlenika, od toga 205 na neodređeno vrijeme, 14 na određeno vrijeme, 13 na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i četiri dužnosnika (župan i zamjenici župana koji dužnost obavljaju profesionalno).

Županija ima 100 proračunskih korisnika s ukupno 6 190 zaposlenika. Izvanproračunski korisnik Županije je Uprava za ceste Osječko-baranjske županije s osam zaposlenika. Iz proračuna se financiraju decentralizirane funkcije 94 proračunska korisnika (52 osnovne škole, 29 srednjih škola, deset zdravstvenih ustanova i tri doma za starije i nemoćne osobe), šest centara za socijalnu skrb, proračunskih korisnika državnog proračuna te rashodi poslovanja šest proračunskih korisnika (Muzej likovnih umjetnosti, Zavod za informatiku Osijek, Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije, Centar za profesionalnu rehabilitaciju, Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije i Javna ustanova Županijska razvojna agencija Osječko-baranjske županije). Koncem 2018. Županija ima 100,0 % udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za regionalnu i međunarodnu suradnju, u osam trgovačkih društava (za održavanje cesta, poduzetničko i poslovno savjetovanje, promicanje novih tehnologija, inovacija i poduzetništva, skladištenje, trgovinu i usluge, gospodarenje otpadom, razvoj širokopojasne infrastrukture, za usluge u zračnom prometu i slobodnoj zoni) ima udjele od 8,0 % do 95,8 % u temeljnom kapitalu, a u trgovačkom društvu za iznajmljivanje i održavanje prostora veletržnice poljoprivrednih proizvoda ima dionice u visini 8,2 % temeljnog kapitala. Županija ima ustrojenu riznicu u koju je uključeno 84 proračunskih korisnika, a u narednom razdoblju planirano je uključivanje svih proračunskih korisnika.

Skupština Županije ima 55 vijećnika. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je župan Ivan Anušić.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna doneseni su u skladu s propisima i objavljeni na mrežnim stranicama Županije. Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu 731.042.190,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 810.001.290,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu 78.959.100,00 kn. Donesene su dvije izmjene i dopune proračuna u svibnju i studenome 2018. Drugim izmjenama i dopunama proračuna prihodi i primici su planirani u iznosu 747.019.151,00 kn, što je za 15.976.961,00 kn ili 2,2 % više od planiranih proračunom. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 833.882.826,00 kn, što je za 23.881.536,00 kn ili 3,0 % više u odnosu na proračun. Planirano je korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 86.863.675,00 kn. Na povećanje proračunskih prihoda i primitaka najviše je utjecalo planiranje povećanja pomoći iz državnog proračuna na temelju prijenosa EU sredstava. Na povećanje proračunskih rashoda i izdataka najviše je utjecalo povećanje rashoda za zaposlene i rashoda za usluge. Župan je u prosincu 2018. donio dva rješenja o izmjeni namjene i visine sredstava u proračunu za 2018. kojima su smanjena odnosno povećana sredstva na pojedinim programima u ukupnom iznosu 2.358.743,00 kn.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2018., ukupno su ostvareni prihodi i primici u iznosu 674.715.916,00 kn, što je za 72.303.235,00 kn ili 9,7 % manje od planiranih, a rashodi i izdaci u iznosu 709.794.642,00 kn, što je za 124.088.184,00 kn ili 14,9 % manje od planiranih. Proračun, izmjene i dopune proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna za 2018. sadrži prihode i primitke te rashode i izdatke Županije i proračunskih korisnika. Vlastiti i namjenski prihodi proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu 339.459.028,00 kn.

Uz proračun za 2018. donesene su projekcije za 2019. i 2020. Prema spomenutim projekcijama, za 2019. planirani su prihodi i primici u iznosu 781.667.762,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 804.952.191,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 23.284.429,00 kn. Za 2020. planirani su prihodi i primici u iznosu 756.229.808,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 778.515.170,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 22.285.362,00 kn.

Županija je donijela plan razvojnih programa za razdoblje od 2018. do 2020. koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna i izvorima financiranja. Spomenutim planom vrijednosno značajnija sredstva planirana su za projekt energetske obnove zgrada u iznosu 201.555.021,00 kn (od čega 31.755.021,00 kn u 2018.), izgradnju Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće u iznosu 49.784.619,00 kn (29.784.619,00 kn u 2018.) te investicijska ulaganja u objekte i opremu zdravstvenih ustanova u iznosu 44.004.103,00 kn (14.809.379,00 kn u 2018.) Tijekom 2018. za energetske obnovu zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja utrošeno je 34.170.653,00 kn, za investicijska ulaganja u objekte i opremu zdravstvenih ustanova utrošeno je 14.785.698,00 kn, a planirane aktivnosti na izgradnji Regionalnog distribucijskog centra za voće i povrće prenesene su u 2019.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima u propisanom roku i objavljeni na mrežnoj stranici Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 335.256.888,00 kn, što je za 50.850.981,00 kn ili 17,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	85.947.988,00	135.188.178,00	157,3
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	167.775.174,00	162.955.673,00	97,1
3.	Prihodi od imovine	17.654.457,00	17.672.339,00	100,1
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	7.933.373,00	8.487.163,00	107,0
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	9.750,00	219.250,00	2 248,7
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	1.194.788,00	696.088,00	58,3
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.452.625,00	2.132.872,00	87,0
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.437.752,00	7.905.325,00	549,8
	Ukupno	284.405.907,00	335.256.888,00	117,9

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 162.955.673,00 kn ili 48,6 % i poreza u iznosu 135.188.178,00 kn ili 40,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi (od imovine, upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija, kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda te prodaje nefinancijske imovine) te primici od financijske imovine i zaduživanja iznose 37.113.037,00 kn ili 11,1 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na povećanje prihoda od poreza za 49.240.190,00 kn ili 57,3 % najvećim dijelom zbog povećanja udjela Županije u raspodjeli poreza na dohodak s 12,0 % na 17,0 % od 1. siječnja 2018. stupanjem na snagu novog Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17).

Također, sredstva za pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije, koja su se do 1. siječnja 2018. ostvarivala iz udjela u prihodima od poreza na dohodak, ostvaruju se na teret državnog proračuna.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije, zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, naknade za koncesiju za pravo na lov i lovozakupninu, naknade za koncesiju za obavljanje javne zdravstvene službe, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, prihode iz dobiti javnih zdravstvenih ustanova (lijevnari), prihode po posebnim ugovorima za sufinanciranje pojedinih projekata, donacije i primitke od prodaje dionica. Ostvareni su u iznosu 207.892.910,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 62,0 %.

Prihodi od poreza u iznosu 135.188.178,00 kn odnose se na udio Županije u porezu na dohodak (17,0 %) u iznosu 84.175.591,00 kn, dodatni udio u porezu na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija u iznosu 20.745.620,00 kn, udio za fiskalno izravnanje u iznosu 18.462.808,00 kn i županijske poreze u iznosu 11.804.159,00 kn (porez na cestovna motorna vozila u iznosu 11.167.294,00 kn, nasljedstva i darove u iznosu 477.970,00 kn, automate za zabavne igre u iznosu 137.100,00 kn i plovila u iznosu 21.795,00 kn). Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora i naplate poreza na automate za zabavne igre obavlja Porezna uprava, a poreza na nasljedstva i darove i poreza na plovila nadležni upravni odjel Županije. Naplatu poreza na cestovna motorna vozila od 1. siječnja 2017. na temelju rješenja Županije obavljaju pravne osobe u čijem sastavu posluje stanica za tehnički pregled pri registraciji odnosno ovjeri produženja važenja prometne dozvole cestovnog motornog vozila.

Pomoći ostvarene u iznosu 162.955.673,00 kn odnose se na pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (djelatnosti osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi i zdravstva) u iznosu 105.511.547,00 kn (tekuće pomoći u iznosu 94.901.228,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 10.610.319,00 kn), pomoći proračunu iz drugih proračuna u iznosu 46.259.326,00 kn, pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu 10.917.777,00 kn, pomoći od institucija i tijela EU za projekt prekogranične suradnje u iznosu 154.627,00 kn i pomoći od izvanproračunskog korisnika za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu 112.396,00 kn.

Prihodi za financiranje decentraliziranih funkcija ostvareni su u iznosu 126.257.167,00 kn, od čega se na pomoći izravnanja odnosi 105.511.547,00 kn, a na dodatni udjel u porezu na dohodak 20.745.620,00 kn. Županija je preuzela financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva, srednjeg školstva, socijalne skrbi i zdravstva. Financiranje decentraliziranih funkcija utvrđeno je odredbama Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. (Narodne novine 7/18). Kriteriji i mjerila za osiguravanje minimalnog financijskog standarda utvrđeni su odlukama Vlade Republike Hrvatske ne temelju kojih je županijska skupština donijela vlastite odluke o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentraliziranih funkcija.

Županija je u 2018. za financiranje decentraliziranih funkcija ostvarila sredstva u iznosu 128.425.049,00 kn (iz dodatnog udjela u porezu na dohodak u iznosu 20.745.620,00 kn i pomoći izravnjanja u iznosu 107.679.429,00 kn) i u siječnju 2019. u iznosu 10.094,00 kn, što iznosi ukupno 128.435.143,00 kn. Sredstva su utrošena u iznosu 126.267.261,00 kn, od čega za osnovno školstvo 47.880.505,00 kn, srednje školstvo u iznosu 33.038.532,00 kn, socijalnu skrb u iznosu 23.977.260,00 kn (za rad domova za starije i nemoćne osobe u iznosu 16.194.313,00 kn, troškove ogrjeva korisnicima koji se griju na drva u iznosu 4.010.900,00 kn i materijalne i financijske rashode centara za socijalnu skrb u iznosu 3.772.047,00 kn) i zdravstvo u iznosu 21.370.964,00 kn. Neutrošena sredstva u iznosu 2.167.882,00 kn vraćena su u državni proračun u 2019., od čega se vrijednosno značajnija odnose na troškove ogrjeva korisnicima koji se griju na drva u iznosu 1.544.700,00 kn. Županija je izvijestila nadležna ministarstva o utrošku sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija.

Pomoći proračunu iz drugih proračuna u iznosu 46.259.326,00 kn odnose se na pomoći iz državnog proračuna u iznosu 44.812.726,00 kn (sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu 23.078.603,00 kn, projekt Energetske obnove zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja u iznosu 16.374.155,00 kn, financiranje izgradnje i opremanje objekta Centra za autizam u iznosu 2.618.225,00 kn, projekt Dostupnija primarna zdravstvena zaštita na području cijele Županije u iznosu 1.237.096,00 kn, kompenzacijske mjere u iznosu 555.983,00 kn, projekt Učimo zajedno 4 odnosno osiguravanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoškolskim i srednjoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama u iznosu 305.351,00 kn, projekt Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda učenicima osnovnih i srednjih škola u iznosu 239.485,00 kn, rekonstrukciju doma za starije i nemoćne osobe u iznosu 200.000,00 kn, projekt Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu 127.676,00 kn, program školskog mednog dana u iznosu 44.152,00 kn i za izradu konzervatorskog elaborata u iznosu 32.000,00 kn) i proračuna Grada Osijeka za financiranje izgradnje i opremanje objekta Centra za autizam u iznosu 1.446.600,00 kn.

Pomoći na temelju prijenosa EU sredstava u iznosu 10.917.777,00 kn odnose se na tekuće pomoći iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj za razminiranje poljoprivrednog zemljišta u iznosu 7.162.787,00 kn, iz Europskog socijalnog fonda za projekt Učimo zajedno 4 u iznosu 2.215.088,00 kn, iz Fonda europske pomoći za najpotrebnije za projekt Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu 780.670,00 kn, povrat sredstava osnovnih i srednjih škola za EU projekte koji su predfinancirani iz županijskog proračuna u iznosu 518.691,00 kn te kapitalnu pomoć iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova za projekt Dostupnija primarna zdravstvena zaštita na području cijele Županije u iznosu 240.541,00 kn. U skladu s uputom Ministarstva financija za planiranje i računovodstveno evidentiranje prihoda i rashoda sredstava EU, primljena sredstva evidentirana su kao obveze za predujmove iz sredstava EU, a u trenutku nastanka rashoda (razmjerno visini stvorenih rashoda) priznati su prihodi od pomoći na temelju prijenosa sredstava EU smanjenjem obveza za predujmove iz sredstava EU. U slučajevima kada je ugovorima o provođenju projekta predviđeno da se rashodi projekta podmiruju prije doznake sredstava iz Europske unije (predfinanciranje) u poslovnim knjigama evidentirana su potraživanja za sredstva EU koja pokazuju koliko se sredstava očekuje. U 2018. Županija je ostvarila 10.587.099,00 kn predujmova za provedbu projekata Europske unije, prihodi od pomoći Europske unije priznati su u iznosu 10.917.777,00 kn, potraživanja za sredstva EU iznose 1.626.494,00 kn, a obveze za predujmove iznose 7.846.432,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu 17.672.339,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od naknada za koncesije (eksploataciju mineralnih sirovina, obavljanje javne zdravstvene službe, gospodarsko korištenje voda, pravo na lov te izgradnju distribucijskog sustava plinovoda i pružanja usluga distribucijskim sustavom) u iznosu 7.181.770,00 kn, zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu 5.156.455,00 kn i naknada za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu 1.460.983,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 8.487.163,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od prodaje državnih biljega u iznosu 1.959.850,00 kn, od pravne osobe za upravljanje vodama za izradu projektne dokumentacije sustava navodnjavanja na području Županije u iznosu 1.680.361,00 kn te od županijskih upravnih pristojbi i naknada u iznosu 1.673.509,00 kn.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 219.250,00 kn ostvareni su od primljenih donacija pravnih osoba za sportske manifestacije u iznosu 209.000,00 kn i prodaje pretplate na županijski glasnik u iznosu 10.250,00 kn.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi u iznosu 696.088,00 kn odnose se na povrate neutrošenih sredstava potpora odobrenih za financiranje raznih projekata u iznosu 687.856,00 kn i ugovorne kazne u iznosu 8.232,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.132.872,00 kn ostvareni su od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu 7.905.325,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na primitke od prodaje dionica tri trgovačka društva u vodnom gospodarstvu u 2018. u iznosu 7.238.100,00 kn, obročne otplate dionica i udjela tri trgovačka društva za koje je prodaja obavljena u prethodnim godinama (društva za održavanje cesta i dva društva u vodnom gospodarstvu) u iznosu 279.748,00 kn, povrata osnivačkog uloga za osnivanje trgovačkog društva za kupnju i prodaju roba (robna burza) u iznosu 300.000,00 kn i povrata stipendija u iznosu 86.179,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 359.605.331,00 kn, što je za 53.138.715,00 kn ili 17,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	29.333.988,00	30.713.958,00	104,7
2.	Materijalni rashodi	62.735.808,00	60.812.372,00	96,9
3.	Financijski rashodi	388.289,00	311.143,00	80,1
4.	Subvencije	7.674.925,00	9.297.544,00	121,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	161.418.403,00	167.187.381,00	103,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	4.382.306,00	4.836.269,00	110,4
7.	Ostali rashodi	17.444.993,00	22.246.391,00	127,5
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	16.723.649,00	56.215.910,00	336,1
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.364.255,00	7.984.363,00	125,5
	Ukupno	306.466.616,00	359.605.331,00	117,3
	Manjak prihoda i primitaka	22.060.709,00	24.348.443,00	110,4

Vrijednosno značajniji udjel imaju pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 167.187.381,00 kn ili 46,5 %, materijalni rashodi u iznosu 60.812.372,00 kn ili 16,9 % i rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 56.215.910,00 kn ili 15,6 %. Svi drugi rashodi iznose 75.389.668,00 kn i imaju udjel 21,0 % u ukupnim rashodima i izdacima.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na povećanje rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 39.492.261,00 kn najvećim dijelom zbog radova na projektu energetske obnove zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja, subvencija za 1.622.619,00 kn ili 21,1 % najvećim dijelom zbog povećanih potpora za poljoprivredu i ruralni turizam te ostalih rashoda za 4.801.398,00 kn ili 27,5 % najvećim dijelom zbog povećanih izdvajanja za javne potrebe u sportu i tehničkoj kulturi.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu 30.713.958,00 kn odnose se na bruto plaće u iznosu 24.038.599,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 4.078.016,00 kn i druge rashode za zaposlene (prigodne godišnje nagrade, otpremnine, jubilarne nagrade i drugo) u iznosu 2.597.343,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 60.812.372,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu 52.916.055,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 3.199.987,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.702.687,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 261.211,00 kn i ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 2.732.432,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge su rashodi za prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola u iznosu 35.987.131,00 kn, rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 3.525.341,00 kn i rashodi za zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 2.993.927,00 kn.

Subvencije ostvarene u iznosu 9.297.544,00 kn odnose se na subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 7.812.864,00 kn (subvencije za poticanje razvoja poduzetništva, poljoprivrede i ruralnog razvoja te ruralnog turizma u iznosu 4.796.182,00 kn, subvencije kamata po poduzetničkim kreditima i kreditima za obnovu pročelja zgrada i zajedničkih dijelova te energetske obnovu u iznosu 1.891.682,00 kn i subvencije županijskoj razvojnoj ustanovi za projekte regionalne i međunarodne suradnje u iznosu 1.125.000,00 kn) i subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 1.484.680,00 kn. Subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora za poticanje razvoja poduzetništva, poljoprivrede i ruralnog razvoja te ruralnog turizma dodijeljene su na temelju javnih poziva, rješenja župana o dodjeli financijske potpore u skladu s Programom potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Županije u razdoblju 2016. - 2020., Odlukom o mjerama potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Županije iz veljače 2017. te izmjenama i dopunama Odluke iz srpnja 2017. i ožujka 2018., Odlukom o potporama u ruralnom turizmu na području Županije iz srpnja 2015., te izmjenama i dopunama Odluke iz veljače i studenoga 2017., Odlukom o potporama za poticanje razvoja poduzetništva na području Osječko-baranjske županije iz srpnja 2014. i travnja 2018. te Programom poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2018. iz veljače 2018. Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru odnose se na potpore trgovačkim društvima u suvlasništvu Županije za ispunjenje uvjeta za redovno obavljanje poslova. Vrijednosno značajnije potpore dane su trgovačkom društvu za usluge u zračnom prometu za unapređenje svih djelatnosti koje su vezane za prihvat i otpremu domaćih i međunarodnih zrakoplova i proširenje mreže letova u iznosu 800.000,00 kn i trgovačkom društvu za gospodarenje otpadom za redovno poslovanje u iznosu 663.713,00 kn.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene u iznosu 167.187.381,00 kn odnose se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima iz nadležnosti proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 128.950.041,00 kn, pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu 23.316.931,00 kn i pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 14.920.409,00 kn. Pomoći dane proračunskim korisnicima iz nadležnosti proračuna odnose se na prijenose sredstava za rashode poslovanja u iznosu 105.486.773,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 23.463.268,00 kn. Vrijednosno značajnije pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna su tekuće pomoći nacionalnom kazalištu u iznosu 13.442.954,00 kn, centrima za socijalnu skrb u iznosu 3.772.047,00 kn i osnovnim školama za projekt školski obrok za sve u iznosu 2.748.831,00 kn. Vrijednosno značajnije pomoći unutar općeg proračuna su kapitalne pomoći jedinicama lokalne samouprave za izgradnju komunalne, društvene i povezane infrastrukture za podizanje kvalitete života stanovnika na području Županije (izgradnja nerazvrstanih cesta, društvenih domova, domova kulture, dječjih igrališta i drugo) u iznosu 6.350.000,00 kn i tekuće pomoći za sufinanciranje troškova stanovanja socijalno ugroženih osoba koje se griju na drva u iznosu 4.010.900,00 kn. Sredstva za obranu od tuče isplaćena su Državnom hidrometeorološkom zavodu u iznosu 1.000.000,00 kn, a osnovica za uplatu je 1,0 % sredstava proračuna umanjena za evidencijske prihode proračunskih korisnika, pomoći, prihode po posebnim ugovorima i drugo. Kapitalne pomoći dodijeljene su jedinicama lokalne samouprave na temelju županijske razvojne strategije koja promiče ravnomjernu razvijenost svih područja Županije i javnih poziva za dodjelu potpora jedinicama lokalne samouprave za izgradnju komunalne, društvene i povezane infrastrukture za podizanje kvalitete života stanovnika na području Županije. U javnim pozivima Županija je utvrdila kriterije za izračun i raspodjelu potpora jedinicama.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 4.836.269,00 kn odnose se na jednokratne pomoći obiteljima novorođene djece u iznosu 2.230.000,00 kn, pomoći osnovnim školama za projekt školski obrok za sve u iznosu 1.336.031,00 kn, jednokratne pomoći umirovljenicima u iznosu 747.000,00 kn i pomoći stanarima za troškove izrade glavnog projekta za energetska obnova zgrada u okviru projekta energetske učinkovitosti u iznosu 523.238,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu 22.246.391,00 kn odnose se na tekuće donacije u iznosu 19.103.894,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 3.107.397,00 kn, kazne, penale i naknade štete u iznosu 25.000,00 kn te kapitalne pomoći u iznosu 10.100,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije utrošene su za javne potrebe u sportu u iznosu 4.673.600,00 kn, javne potrebe u socijalnoj skrbi i sufinanciranje rada ustrojstvenog oblika Hrvatskog crvenog križa u iznosu 1.756.546,00 kn, potrebe turističke zajednice, udruga i pravnih osoba u promidžbi i unapređenju turizma u iznosu 1.579.800,00 kn, potrebe vatrogasne zajednice, Hrvatske gorske službe spašavanja i dobrovoljnih vatrogasnih društava u provođenju mjera zaštite od požara i provođenju aktivnosti zaštite i spašavanja te potpora vatrogastvu u ruralnom prostoru u iznosu 1.547.050,00 kn, javne potrebe u tehničkoj kulturi u iznosu 1.250.000,00 kn te javne potrebe u kulturi u iznosu 1.192.676,00 kn. Sredstva su uz javni poziv dodijeljena udrugama u kulturi, športu, socijalnoj skrbi i tehničkoj kulturi na temelju programa javnih potreba te planiranim sredstvima u proračuna. Kontrola utroška sredstava provodi se putem dostavljenih izvješća o utrošku. Vrijednosno značajnije kapitalne donacije odnose se na prijenos sredstava vjerskim zajednicama za izgradnju i obnovu sakralnih objekata u iznosu 750.000,00 kn, dobrovoljnim vatrogasnim društvima za izgradnju, uređenje i opremanje vatrogasnih domova i vatrogasnih spremišta te nabavu vozila u iznosu 549.999,00 kn, sportskim udrugama za izgradnju, rekonstrukciju i opremanje sportskih objekata i terena u iznosu 300.000,00 kn, udruzi za rehabilitaciju i resocijalizaciju ovisnika za sufinanciranje građevinskih radova na objektu udruge u iznosu 300.000,00 kn, profesionalnim vatrogasnim postrojbama za sufinanciranje nabave osnovnih sredstava u iznosu 300.000,00 kn te zajednici tehničke kulture za nabavu vozila u iznosu 220.964,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 56.215.910,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za projekt energetske obnove zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području Županije u iznosu 31.642.057,00 kn, izgradnju objekta Centra za autizam u iznosu 9.226.820,00 kn, opremanje objekta Centra za autizam u iznosu 4.095.563,00 kn i izgradnju sportske dvorane osnovne škole u iznosu 2.820.459,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova ostvareni u iznosu 7.984.363,00 kn odnose se na izdatke za otplatu dugoročnih zajmova iz ranijih godina u iznosu 4.699.441,00 kn, preuzimanje poslovnog udjela Grada Osijeka u trgovačkom društvu za regionalnu i međunarodnu suradnju uz naknadu u iznosu 1.746.108,00 kn, dane stipendije i potpore učenicima i studentima u iznosu 1.239.000,00 kn te potpore za poslijediplomski studij u iznosu 299.814,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka za 2018. iznosi 24.348.443,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 73.465.202,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 49.116.759,00 kn i odnosi se na neutrošene namjenske prihode. Vrijednosno značajniji višak namjenskih prihoda odnosi se na zakup, koncesije i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države.

Prema evidenciji Županije neutrošena sredstva od zakupa, koncesije i prodaje poljoprivrednog zemljišta iz prethodnih godina iznose 38.145.669,00 kn, za 2018. ostvareni su prihodi u iznosu 7.289.327,00 kn i rashodi u iznosu 10.831.334,00 kn te koncem 2018. stanje neutrošenih prihoda iznosi 34.603.662,00 kn. Županija je donijela program korištenja sredstava od raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države i izvješće o ostvarenju programa. Ministarstvu poljoprivrede dostavljeno je izvješće o ostvarenju programa korištenja sredstava za 2018. Izmjenama i dopunama proračuna za 2019. planiran je utrošak cjelokupnog viška namjenskih prihoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 304.266.133,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	137.305.277,00	180.296.558,00	131,3
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	3.705.527,00	4.626.635,00	124,9
1.2.	Građevinski objekti	27.318.697,00	37.542.107,00	137,4
1.3.	Postrojenja i oprema	975.788,00	1.051.965,00	107,8
1.4.	Prijevozna sredstva	559.618,00	818.238,00	146,2
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	50.238.378,00	81.151.261,00	161,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	54.507.269,00	55.106.352,00	101,1
2.	Financijska imovina	147.291.939,00	123.969.575,00	84,2
2.1.	Novčana sredstva	84.297.009,00	71.430.988,00	84,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	10.485.936,00	10.304.639,00	98,3
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	10.099.446,00	9.863.307,00	97,7
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	34.790.300,00	27.577.200,00	79,3
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.615.853,00	4.790.934,00	62,9
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	3.395,00	2.507,00	73,8
	Ukupno imovina	284.597.216,00	304.266.133,00	106,9
3.	Obveze	17.892.299,00	24.501.419,00	136,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	10.120.887,00	20.248.024,00	200,1
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	805.521,00	2.041.013,00	253,4
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	6.538.703,00	1.796.021,00	27,5
3.4.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	427.188,00	416.361,00	97,5
4.	Vlastiti izvori	266.704.917,00	279.764.714,00	104,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	284.597.216,00	304.266.133,00	106,9
	Izvanbilančni zapisi	28.420.831,00	68.621.623,00	241,4

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2018. povećana je u odnosu na vrijednost početkom godine za 42.991.281,00 kn ili 31,3 %. Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na imovinu u pripremi u iznosu 30.912.883,00 kn ili 61,5 % najvećim dijelom zbog ulaganja u energetske obnovu zgrada i korištenja obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (osnovne i srednje škole) u iznosu 31.726.806,00 kn te izgradnju i opremanje Centra za autizam u iznosu 5.897.950,00 kn. Značajno povećanje vrijednosti građevinskih objekata u iznosu 10.223.410,00 kn ili 37,4 % najvećim dijelom odnosi se na ulaganja u adaptaciju poslovne zgrade u iznosu 9.610.486,00 kn koja su nakon završetka radova prenesena s računa imovine u pripremi na račun imovine u uporabi. U odnosu na stanje obveza početkom 2018. veće su za 6.609.120,00 kn ili 36,9 % najvećim dijelom zbog obveza za primljene EU predujmove. U odnosu na prethodnu godinu izvanbilančni zapisi su veći za 40.200.792,00 kn ili 141,4 % zbog evidentiranja u izvanbilančnoj evidenciji potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku i danih zadužnica.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu 37.542.107,00 kn odnosi se na poslovne zgrade u vlasništvu i suvlasništvu Županije u iznosu 35.559.049,00 kn, objekte tehničke kulture u iznosu 1.055.850,00 kn i rezidencijalni objekt (dvorac) u iznosu 927.208,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi u iznosu 81.151.261,00 kn odnosi se na vrijednost ulaganja u energetske obnovu zgrada i korištenja obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (osnovne i srednje škole) u iznosu 34.453.523,00 kn, izgradnju objekata Centra za autizam u iznosu 17.822.383,00 kn, sustave navodnjavanja u iznosu 14.034.067,00 kn, izgradnju i opremanje sportskih dvorana u iznosu 4.553.795,00 kn, rekonstrukciju velike vijećnice u iznosu 4.791.810,00 kn, ulaganja u dječja igrališta i športske objekte u općinama i gradovima na području Županije u iznosu 1.924.664,00 kn, ulaganja u osnovne škole (obnova kotlovnice, ugradnja dizala i rekonstrukcija zgrade) u iznosu 1.570.727,00 kn, ulaganja u domove za starije i nemoćne osobe u iznosu 730.840,00 kn, izradu planova i projektnu dokumentaciju u iznosu 539.964,00 kn i druga ulaganja 729.488,00 kn.

Vrijednost druge nefinancijske imovine iskazana je u iznosu 55.106.352,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na vrijednost ulaganja u objekte i opremu osnovnih i srednjih škola, sportskih i drugih objekata u općinama i gradovima na području Županije u iznosu 36.249.061,00 kn, te projektnu dokumentaciju, licence, planove, programe, studije i elaborate u iznosu 18.676.976,00 kn. Tijekom 2018. Županija je bez naknade prenijela pravo vlasništva nad izgrađenim objektima i nabavljenom opremom osnovnim i srednjim školama u iznosu 8.517.845,00 kn, kapitalna ulaganja u izgradnju i opremanje dječjih igrališta i športskih terena gradovima i općinama na području Županije u iznosu 5.031.179,00 kn i vrijednost kombi i osobnog vozila nabavljenih za potrebe Centra za autizam u iznosu 369.526,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava iskazana u iznosu 27.577.200,00 kn odnosi se na vlasničke udjele i dionice u trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu koja su osnovana s ciljem obavljanja gospodarskih djelatnosti i poticanja regionalnog razvoja, a evidentirane su kao dionice i udjeli izvan javnog sektora. Subvencije dane ovim društvima u proračunu se evidentiraju na računu Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava manja je za 7.213.100,00 kn ili 20,7 %. Smanjenje se odnosi na prodaju dionica tri trgovačka društva u vodnom gospodarstvu na temelju javnog poziva u 2018. u iznosu 7.238.100,00 kn i povrata osnivačkog pologa za osnivanje trgovačkog društva (robne burze) u iznosu 300.000,00 kn.

Povećanje vrijednosti dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava odnosi se na povećanje poslovnog udjela Županije u trgovačkom društvu za održavanje cesta preuzimanjem udjela na temelju raskida ugovora o prodaji udjela iz 2009. zbog neplaćanja dospjelih obroka u iznosu 305.000,00 kn i u trgovačkom društvu za regionalnu i međunarodnu suradnju na temelju ugovora o prijenosu dionica u iznosu 20.000,00 kn.

Potraživanja su koncem 2018. iskazana u iznosu 24.958.880,00 kn. U odnosu na početak godine manja su za 3.242.355,00 kn ili 11,5 % najvećim dijelom zbog godišnjeg otpisa dugovanja poreznih obveznika za županijske poreze (porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila i porez na nasljedstva i darove) za koje je 1. siječnja 2018. nastupila zastara u ukupnom iznosu 3.089.144,00 kn, od čega se na glavnici odnosi 1.599.667,00 kn i kamate 1.489.477,00 kn. Otpis je proveden po službenoj dužnosti na temelju odredbi članka 148. stavak 6. Općeg poreznog zakona (Narodne novine 115/16). Potraživanja se odnose na dane zajmove u iznosu 9.863.307,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 4.790.934,00 kn i druga potraživanja u iznosu 10.304.639,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 16.153.386,00 kn, a odnose se na potraživanja od dva trgovačka društva iz ranijih godina za robne rezerve za koja se vode sudski postupci u iznosu 9.852.986,00 kn, od poslovnih banaka za programe kreditiranja razvoja malog gospodarstva i poduzetničkih projekata žena i mladih u iznosu 3.112.126,00 kn, županijske poreze u iznosu 1.575.836,00 kn, za dane koncesije u iznosu 780.346,00 kn, pomoći u iznosu 577.685,00 kn, zatezne kamate u iznosu 116.891,00 kn, lovozakupninu u iznosu 73.600,00 kn i druga potraživanja u iznosu 63.916,00 kn. Županija nije provela ispravak vrijednosti potraživanja. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2019.) naplaćeno je 371.614,00 kn dospjelih potraživanja.

Obveze iznose 24.501.419,00 kn, od čega se 568.104,00 kn odnosi na dospjele, a 23.933.315,00 kn na obveze koje nisu dospjele. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 20.248.024,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.041.013,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.796.021,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu 416.361,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2019.), plaćene su u iznosu 12.218.054,00 kn.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu 68.621.623,00 kn i sadrže potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu 32.914.099,00 kn, primljene instrumente osiguranja plaćanja (garancije, mjenice i zadužnice) u iznosu 19.554.099,00 kn, tuđu imovinu dobivenu na korištenje (četiri zgrade u vlasništvu Republike Hrvatske, opremu i umjetnička dijela) u iznosu 10.938.425,00 kn i dane instrumente osiguranja plaćanja (zadužnice Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU i Ministarstvu prometa kao jamstvo za uredno izvršenje obveza po ugovorima o sufinanciranju projekata) u iznosu 5.215.000,00 kn.

Javna nabava

Županija je donijela plan nabave te četiri izmjene i dopune plana nabave za 2018. Ukupno procijenjena vrijednost nabave iznosila je 169.247.498,00 kn. Plan nabave i izmjene plana nabave te registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama. Županija je donijela opći akt kojim je uređena provedba postupaka jednostavne nabave.

Plan nabave nije realiziran u cijelosti jer su po vrijednosti značajni postupci javne nabave (izvođenje radova na projektu energetske obnove zgrada i korištenja obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora u vrijednosti 62.313.907,00 kn, opskrba električnom energijom u vrijednosti 8.000.000,00 kn, izrada projektne dokumentacije za izgradnju I. Gimnazije u vrijednosti 2.030.000,00 kn i radovi na zdravstvenim ustanovama u vrijednosti 1.482.150,00 kn) započeli koncem 2018. Za Županiju, Regionalnu razvojnu agenciju, Zavod za informatiku, Zavod za prostorno uređenje i Agenciju za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima proveden je postupak zajedničke nabave usluga fiksne telefonije, Interneta i podatkovnog povezivanja. Prema godišnjem statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2018., za nabavu roba, radova i usluga provedeni su otvoreni postupci javne nabave i pregovarački postupak bez prethodne objave, nakon čega su zaključeni ugovori za nabavu, prema kojima je ukupno ugovorena vrijednost iznosila 64.502.762,00 kn, a ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosila je 7.622.281,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 18. ožujka do 21. studenoga 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi poslovanja Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
3. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
4. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
5. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, članak 3. i 23. (Narodne novine 78/15)
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
7. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, članak 31. (Narodne novine 86/12, 143/13 i 65/17)
8. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
9. Odluka o visini osnovice za obračun plaće državnih dužnosnika (Narodne novine 151/14)
10. Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13 i 85/15)
11. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
12. Odluka o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova te provedbi projektnih natječaja (travanj 2017. i travanj 2018.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Županije. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Županija je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su poslovne knjige i sastavljeni propisani financijski izvještaji. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na stanje iskazanih potraživanja po programima za kreditiranje poduzetnika iz prethodnih godina.

U okviru potraživanja za dane zajmove iskazanih u financijskim izvještajima u iznosu 9.863.307,00 kn, iskazana su potraživanja od poslovnih banaka u iznosu 3.723.090,00 kn, od čega se prema podacima Županije na dospjela potraživanja odnosi 3.112.126,00 kn. Prema podacima iz poslovnih knjiga, iskazana potraživanja odnose se na potraživanja od poslovne banke za oročeni garantni depozit u prethodnim godinama za Program poticanja razvoja malog gospodarstva (Poduzetnik-2) iz 2003. u iznosu 2.220.325,00 kn te dane depozite dvjema poslovnim bankama za Program kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mladih iz 2003. u iznosu 891.801,00 kn i za Program kreditiranja razvoja poljoprivrede iz 2001. u iznosu 610.964,00 kn. Prema izvodima otvorenih stavaka na dan 31. prosinca 2018., koje su poslovne banke dostavile Županiji, stanje danih depozita po Programu kreditiranja razvoja poljoprivrede iz 2001. u poslovnim knjigama jedne poslovne banke iskazano je u iznosu 610.964,00 kn, a dvije poslovne banke (za program Poduzetnik-2 i za Program kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mladih) nemaju iskazano stanje navedenih depozita.

Evidenciju o danim kreditima krajnjim korisnicima za poticanje razvoja malog gospodarstva i kreditiranja poduzetničkih projekata žena i mladi te otplati kredita, prema ugovoru, vode poslovne banke. Županija ne raspolaže s dokumentacijom o danim kreditima krajnjim korisnicima, otplati danih kredita i stanju potraživanja. Prema izvješću središnjeg povjerenstva za redovni godišnji popis imovine i obveza Županije za 2018., za navedena potraživanja naloženo je nadležnom upravnom odjelu utvrditi točno činjenično stanje za oročeni garantni depozit i dane depozite poslovnim bankama po programima kreditiranja poduzetnika iz prethodnih godina. Do rujna 2019., usklađivanje podataka s poslovnim bankama nije provedeno.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi stvarno stanje potraživanja za oročeni garantni depozit i dane depozite poslovnim bankama po programima kreditiranja poduzetnika iz prethodnih godina te u skladu s utvrđenim poduzeti mjere za naplatu navedenih potraživanja.

- 1.2. Županija u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.